

YTTRANDE

Vårt dnr: 2020.0441

2020-05-18

Ert dnr:
M2020/00205/Nm

Till

Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se
michael.lofroth@regeringskansliet.se

Yttrande till Miljödepartementet från Strömsunds kommun över SOU 2019:67, Betänkande av utredning om hållbar terrängkörning, dnr M2020/00205/Nm

Bakgrund

Regeringen önskar synpunkter på förslag i Betänkande av utredningen om hållbar terrängkörning, SOU 2019:67. Den nuvarande Terrängkörningslagen (1975:1313) är nu 35 år gammal. Antalet terrängfordon har under den tiden ökat från cirka 28.000 till cirka 445.000 i antal. Dessutom har användningsområden och körmönster förändrats, med fordons utveckling. Terrängfordonen har gått från att vara rena arbets- och transportfordon till att nu i stor utsträckning vara "sportredskap" för nöjesåkning. Nuvarande lagstiftning bedöms delvis otydlig och svårtolkad vad gäller det som är tillåtet och vad som är förbjudet. Ofta finns det missuppfattningar om vad allemansrätten omfattar och vad som faktiskt är terräng, samt vad som gäller för färdsl på annans mark. Vidare bedömer man att mycket av bristande efterlevnad beror på otillräcklig tillsyn.

- Utredarens uppdrag har därför varit att lämna förslag för att:
- Skapa en modern lagstiftning för en hållbar terrängkörning.
- Möjliggöra ett rikt friluftsliv, minska buller och avgaser, samt bidra till att skydda mark, växtlighet och terräng.
- Ta hänsyn till de behov som finns av att kunna köra i terräng för orsbor och verksamheter (bl. a. rennärning, jordbruk, skogsbruk, jakt och besöksnäring).
- Underlätta för personer med bestående rörelsehinder att köra i terräng för att jaga, fiska och bedriva friluftsliv.

Strömsunds Kommun

- Utredda förhållanden med andra regelverk.
- Utredda och överväga den straffrättsliga regleringen vid otillåten terrängkörning.
- Utredda hur effektiv tillsyn kan möjliggöras.
- Analysera, bedöma och tydliggöra vad som gäller för körning på annans mark.

Kommunens synpunkter

Strömsunds kommun vill lämna följande synpunkter på utredningen.

1. I utredningens uppdrag framgår att man ska analysera, bedöma och tydliggöra vad som gäller för körning på annans mark om frågan inte är särskilt reglerad i lag eller annan författning.

I utredningen har man valt att föreslå att i "lagen inte uttryckligen ange att fastighetsägarens medgivande krävs för sådan motordriven färd i terräng på land som inte är förbjuden i lagen". Istället ger man Lantmäteriet och Naturvårdsverket uppdraget att ta fram en vägledning i frågan.

Förslaget till ny lagstiftning, precis som nuvarande lagstiftning, innehåller ett antal förbud mot färdsel. Den tolkning som görs är naturligtvis att annan körning då är "tillåten", vilket utredningen bedömer inte är fallet. Sammanblandningen med allemansrätten är också ett problem.

Kommunen anser att lagstiftningen bör tydliggöra vad som gäller vid färd med terrängfordon på annans mark.

2. I utredningen vill man att kommunernas möjligheter att reglera och kanalisera snöskoterkörning ska förtydligas. Detta ska bland annat möjliggöras genom att kommunerna ska kunna söka statsbidrag för anläggande, samt bidrag till reparationer och underhåll av allmänna skoterleder. Detta ska finansieras via fordonsskatt och skoterkortsavgift.

I Strömsunds kommun har vi ett kommunalt regleringsområde för skotertrafik. Området har såväl leder som friåkningsområden tillgängliga.

Strömsunds Kommun

Driften sker i nära samverkan mellan markägare, näringar och de som ansvara för driften av området. Kommunen upplever att i stort sett alla intressenter är mycket nöjda med driften av området. Naturvårdar, underhåll, reparationer och fond för eventuella skador finansieras genom ledavgifter och friåkningsavgifter (skoterkort). Intäkterna från avgifterna överstiger väsentligt det vi ser skulle kunna komma området till del av de statliga avgifterna, som nämns i lagstiftningen. Vi kan inte i förslaget till lagstiftning se möjligheter att ta ut "extra avgifter", förutom den statliga skatten och den statliga skoterkortsavgiften. Kommunen menar att om det inte möjliggörs att ta ut avgifter för att drifta ett regleringsområde kommer man inte att kunna bedriva en hållbar skoterturism, med anställda naturvårdar och bra underhåll, i de kommunala regleringsområdena. Detta skulle skapa konflikter mellan näringar, markägare och skoterturister.

Kommunen vill att det i lagstiftningen ges möjligheter till att ta ut avgifter för att drifta kommunala regleringsområden.

Vidare tror kommunen att de avgifter som föreslås inte kommer att räcka till för att upprätthålla och förnya allmänna skoterleder.

3. I förslaget anges att "kommunen ska ha operativ tillsyn med naturvårdsvakter över terrängkörning i kommunen". Naturvårdsvakten ska kunna avvisa den som kör olagligt, ha rätt att begära körkort, kontrollera skoterledsavgift, påföra tilläggsavgift och ha skyldighet att rapportera om brott till åklagare/polis.

Strömsunds kommun har en yta lika stor som Skåne län. Att på den ytan bedriva en effektiv tillsyn kräver stora resurser. Då tillsynen dessutom i vissa delar liknar "polisiära uppgifter", kommer det att krävas att man arbetar i par vid tillsynen. Kommunen ser inte att det finns resurser eller möjligheter, för kommunen, att bedriva en effektiv tillsyn i området. Kommunen anser att detta är polisiär myndighetsutövning, kontroll av fordon/förare i drift, möte med människor som kan riskera straff vid avsaknad av förarbevis, människor som inte är nyktra o s v. Hur naturvårdsvakterna ska finansieras är inte heller tydligt i utredningen. Detta blir ytterligare en uppgift som förs över från staten till kommunerna.

Kommunen motsätter sig att ansvara för tillsyn av lagstiftningen inom sitt område, svaret bör fortsätta att vara polisiär myndighetsutövning.

Strömsunds Kommun

4. Straffet för brott mot terrängkörningslagen avses skärpas.

Kommunen är positiv till att den straffrättsliga regleringen skärps. Det är emellertid viktigt att lagstiftningen är tydlig, även för allmänheten, så att lagen går att efterleva.

Straffskärpningen är ytterligare ett argument för det olämpliga i att kommunen ska bedriva tillsynen.

5. Utredningen föreslår att det ska införas en möjlighet för personer med varaktig nedsatt förmåga att förflytta sig på egen hand att söka tillstånd att köra i barmarksterräng med motordrivet fordon för att jaga, fiska och bedriva annat friluftsliv.

Kommunen tycker det är positivt att alla ges möjlighet att, efter sina förutsättningar, vistas i naturen.

STRÖMSUNDS KOMMUN
Kommunstyrelsen

Strömsunds Kommun